

● POGOVOR Z BOGDANOM LIPOVŠKOM, NOVIM PREDSEDNIKOM OK ZKS

Občinska organizacija ZK mora delovati med ljudmi v svoji občini

Novi predsednik OK ZKS Ljubljana Moste-Polje Bogdan Lipovšek se poklicno še nikoli ni ukvarjal s politiko. Tudi zdaj bo svojo nalogo opravljal neprofesionalno, saj je sicer zaposlen v delovni organizaciji Emona Hoteli. Prav zaradi te povezanosti z gospodarstvom je najbrž njegovo videnje dela občinske organizacije Zveze komunistov drugačno, kot bi bilo, če bi se gibal le v okolju, ki so mu tuje izkušnje iz poslovnega sveta, prizadevanja za trg, za boljšo kakovost, za obstoj, celo za preživetje. Izkušnje, združene s teoretičnimi spoznanji, Bogdan Lipovšek je namreč diplomirani filozof, pa prispeva k širšemu pogledu na zapletena dogajanja v naši družbi in tudi na procese, ki se odvijajo v sami Zvezi komunistov.

Na konferenci 21. oktobra, na kateri je bil Bogdan Lipovšek tudi izvoljen za predsednika, je dejal: »Poskusil bom začrtati osnovne pteze, po katerih bo mogoče razpozati aktivnosti močanskih komunistov.« V nastopnem govoru se je omejil na tri najpomembnejše smeri delovanja občinske organizacije: gospodarstvo, socialna politika in vpetost Zveze komunistov v aktualne politične razmere. Zato se je kot prvo kar samo od sebe ponudilo vprašanje, na kakšen način lahko Zveza komunistov prispeva k izboljšanju gospodarskih razmer?

»Osnovna izhodišča za kakršnokoli razpravo o gospodarstvu so določena; odločitev se je glasila za trg, kot odločujoči regulator narodne ekonomije. Naloga ZK pa je, da soustvarja socialni prostor in klimo, v kateri bodo vodilni ljudje v gospodarstvu lahko postali podjetniki in ne zgolj politični poslovodje. V zavest nam mora priti, da so podjetja profitno proizvodni sistemi in ne socialne ali politične ustanove.«

Veliko je slišati o razbremenitvi gospodarstva. Dogaja pa se nam, da so posledice te razbremenitve take, da dobivajo zdravstvo, šolstvo in znanost vse manj denarja.

»Veliko bolj smiselno bi bilo, da

razbremenimo gospodarstvo ne produktivno zaposlene delovne sile in tako damo podjetjem možnost, da povečajo konkurenčnost in dohodek. Učinkovito razreševanje presežkov delovne sile pa zahteva aktivno socialno politiko.

Če presežkov, ki nastajajo, ne moremo produktivno pre zaposliti, prekvalificirati, došolati ali kako drugače na podjetniški način smiselno rešiti ta problem, ostanejo brez dela in seveda morajo zapustiti podjetje. Če tega ne storimo, lahko funkcionalno ogrozimo sam proizvodni proces.«

Vendar pa je za te ljudi na primeren način treba poskrbeti.

Kako bo tu sodelovala Zveza komunistov?

»S konkretnimi projekti mislimo sodelovati pri pomoči ljudem, ki bodo ostali brez službe. To bomo naredili skupaj z izvršnim svetom občine, s podjetji, ki so ugotovila presežke delovne sile in s pomočjo fonda za ustanavljanje novih delovnih mest, ki bo ustanovljen pri skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije. Ne bomo ubrali take taktike kot v Papirnici Vevče, marveč bomo s pomočjo fonda

ljudi prekvalificirali, došolali, jih zaposlili na produktivnih delovnih mestih.«

Kaj pa tisti delavci, ki jim ne bo mogoče najti zaposlitve?

»Tisti, ki jih ne bo možno zaposliti, bodo čakali na delo, občinska kadrovska služba in občinska ter mestna skupnost za zaposlovanje jim bodo poskušali pomagati. To bomo reševali skupaj s podjetji, kajti ne mislimo jim vsiljevati svojega modela. Skupaj s socialistično zvezo pa bomo poskušali v občini vpeljati aktivno socialno politiko,

Bogdan Lipovšek (Foto: D. J.)

● IZ KRAJEVNE SKUPNOSTI HRUŠICA-FUŽINE

Zemljišča ostanejo kmetijska

Vsem krajanom Hrušice in Fužin je še v spominu, da je dolgoročni plan Ljubljane do leta 2000 na področju naše krajevne skupnosti predvidel pozidavo najboljših kmetijskih zemljišč. Sprejemu takega planskega akta so nasprotovali naši delegati v zboru KS, ko se je na ravni občine v letu 1986 sprejel ta plan. Delegati so bili takrat preglasovani, sicer po večkratnem glasovanju, saj je večina vendarle razmišljala za zdravo kmečko pametjo, vendar so bila prepričevala predstavnikov IS, da je ta plan zakonit, vendarle dovolj uspešna za predlagatelje. Krajanje se s tem planom in predvideno pozidavo niso strinjali in so na zboru krajanov v letu 1987 zahtevali, da se ohrani kmetijske površine v naši KS, ter predlagali, da ustrezne službe na ravni mesta Ljubljane pripravijo spremembe tega plana. Tudi razgovori na SM Ljubljane pri takratni županji so bili za krajanje neuspešni. Ostala nam je edino sodna pot. In tako je naša KS v letu 1987 vložila na ustavno sodišče SR Slovenije pobudo za ugotovitev neveljavnosti dela družbenega plana Ljubljana 2000, glede zemljišča v območju MS 6/5 – to je kmetijskih zemljišč v naši KS.

Ustavno sodišče je za razsojo te zadeve potrebovalo kar dve leti, saj je moralo pridobiti za odločitev mnenje ustreznih služb republiških organov. Republiški komite za družbeno planiranje je 14. 6. 1989 sporočil Ustavnemu sodišču, da je območje z oznako MS 6/5 (območje Hrušice in Fužin) v spornem družbenem planu v neskladju z obveznimi izhodišči dolgoročnega plana SR Slovenije, ker zajema tudi prvo območje kmetijskih zemljišč. Ustavno so-

dišče je na svoji seji 5. 10. 1989 v tej zadevi odločilo, da se dolgoročni plan občin in mesta Ljubljane do leta 2000 v delu, ki območje z oznako MS 6/5 (Hrušice in Fužin) namenja za nekmetijsko rabo, razveljavi.

Ustavno sodišče je menilo, da je določitev kmetijskih zemljišč za pozidavo nezakonita, saj je v nasprotju z določili čl. 11 Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki med drugim določa, da se sme kmetijska zemljišča, ki so temelj proiz-

vodnje hrane prve kategorije, samo izjemoma uporabiti za gradnjo takrat, kadar ni drugih primernih zemljišč, kadar bi bilo to v skladu s širšimi družbenimi interesi in če je to v skladu z dolgoročnim planom SR Slovenije, kar pa v tem primeru ni bilo podano, saj je bila planirana pozidava v nasprotju z dolgoročnim planom SR Slovenije.

Tako bodo v skladu z odločbo Ustavnega sodišča ostala kmetijska zemljišča v naši krajevni skupnosti po večletnih naporih predstavnikov KS še naprej kmetijska, vendar pa napor za ohranitev kmetijskih površin še niso končani, saj imajo urbanisti in gradbeniki še vedno apetite po teh zemljiščih. Tako je zavod za družbeno planiranje Ljubljane že pripravil spremembe in dopolnitve planskih aktov, ki se nanašajo tudi na območje naše KS. Predvideni osnutki predvidevajo sicer ohranitev večine kmetijskih površin, vendar omogočajo pozidave na nekaterih površinah. Iz tega sledi, da bodo napor za zaščito kmetijskih površin potrebni tudi v prihodnje in ostajajo prednostna naloga vodstva naše KS.

Aktivnosti za varstvo okolja in izboljšanje položaja v naši KS pa v preteklosti niso bile samo na področju zaščite kmetijskih površin. V začetku le-

tošnjega leta je bila po večletnih naporih opravljena priključitev telefonskega omrežja. Tako je vsak zainteresiran krajan dobil telefonski priključek.

Delo na tem projektu je vodil predsednik odbora za izgradnjo telefonskega omrežja tov. Zvone Bah z ostalimi člani odbora, ki so vložili velike napore in ogromno prostega časa brezplačno v ta namen. Delo je bilo opravljeno dobro in pošteno, kar je danes redko, odbor za izgradnjo telefonskega omrežja je napravil po končanem delu poračun in je bilo prvotnim naročnikom še nekaj denarja vrnjene. Vsi tovariši tega odbora zaslužijo pohvalo, ki jim je bila izrečena.

Trenutno se pripravljajo, da bodo priključili kabelsko televizijo, kar je nujno za področje pod Golovcem, kjer krajanje slabo sprejemajo programe TV preko obstoječih anten, kabelski priključki pa bodo omogočili širok spekter svetovnih programov. Poteka pa tudi akcija za izvedbo kanalizacije na področju Hušice in ukrotitev meteoritnih voda, kar pa bo zelo zahteven projekt, vendar smo prepričani, da bodo krajanje sprejeli tudi to akcijo in jo podprli z lastno udeležbo.

Pričakujemo, da bomo obdržali složnost v naši KS in tudi v prihodnje izvedli vse potrebno in koristno za naš kraj in dobro počutje krajanov ter da bodo naši volilci ob volitvah v prihodnjem letu podprli program dela naše KS in nosilce teh programov.

ANDREJ ŽABJEK, predsednik KK SZDL Hrušica-Fužine

to je tako politiko, ki ne bo zajemala zgolj tistih delovnjakov, ki so vezana na različna področja socialnega skrbstva, temveč predstavlja povezanost raznih aktivnosti, ki prek regulacijskih vzvodov javne uprave in s financiranjem omogoča sistem delu prebivalstva, ki je zašel v težave zaradi okoliščin, ki niso nastale po njegovi krivdi ali odločitvi, da se ponovno integrira v delovne in socialne programe okolja, tako da svoje probleme reši trajno in na višjem kakovostnem nivoju. V to politiko sodijo tudi vprašanja ekologije in zdravja občanov.«

V zvezi s prenovo partije je tudi pogostokrat omenjen sestop z oblasti. Kaj to pravzaprav pomeni?

»Če sestop z oblasti pomeni to, da se Zveza komunistov odreka svoji regulativni funkciji, na primer v gospodarstvu, to je tam, kjer mora imeti besedo stroka, potem je seveda te vrste sestop z oblasti ne samo zaželen, ampak tudi nujen. Če pa sestop z oblasti pomeni obremenitvi odgovodati se političnim in regulativnim ambicijam, je tak sestop sporen iz dveh razlogov:

Prvič: Danes stojimo pred duhovnim, materialnim in moralnim razkrojem, za katerega je partija v celoti soodgovorna. Sestop z oblasti pomeni nenačelen beg

pred odgovornostjo za nastalo strnje in beg pred odgovornostjo za učinkovito sanacijo nevzdržnih razmer.

Drugi razlog: Zveza komunistov ohranja vzvode oblasti v komunikaciji z močnimi državnimi in gospodarskimi lobiji, kar je sicer za politično organizacijo normalno, izkazuje pa veliko neučinkovitosti pri mobilizaciji javnosti za konkretne premike v organizaciji družbe, ker pač ne komunicirajo s svojim članstvom niti s širšo javnostjo. Manjka ji legitimnost javnosti in v tem pogledu je že tako ali tako brez oblasti. Sestop z oblasti torej še najbolj spominja na basen o lisici, ki ni mogla doseči grozda, pa ga je zato proglasila za kislega. Zveza komunistov si mora s širjenjem prostora demokracije zagotoviti podporo javnosti in s tem legitimirati svojo oblast.«

V pogojih politične konkurence se Zveza komunistov ne more obnašati tako kot prej. Občinska organizacija se mora ukvarjati s problemi te občine, ne pa s svetovnimi problemi, ker v tem okolju lahko nekaj naredimo. Partija se mora približati svojim ljudem, ljudem te občine, in tudi braniti njihove interese na mestni ravni,« je sklenil pogovor novi predsednik OK ZKS naše občine Bogdan Lipovšek.

D. J.

● EVROPA ZDAJ!

Z Jugoslavijo k Evropi

Zavzemamo se za EVROPSKO KAKOVOST ŽIVLJENJA in tak naslov nosi naš programski dokument za 11. kongres Zveze komunistov Slovenije.

Z njim želimo spodbuditi reakcije, nasprotovanja in pritrjevanje, zanikanje in dograjevanje, različna stališča in poglede na konkretne aktualne probleme in zadeve.

Če vas naše programske usmeritve zanimajo in bi o njih želeli povedati svoje mnenje, vas vabimo na

POGOVOR

Z VODSTVOM OBČINSKE ORGANIZACIJE ZKS LJUBLJANA MOSTE-POLJE,

ki bo v četrtek, 7. decembra 1989 ob 17. uri v zgornji avli kulturnega doma Španski borci, Zaloška c. 61.

K pogovoru vabimo tudi nečlane ZKS – želimo se odpreti novim članom in tudi z njihovim sodelovanjem oblikovati nove programske usmeritve.

● Obvestilo borcem NOV v občini

Uprava Počitniškega doma ZZB NOV Ljubljana Banjole pri Puli nas je obvestila, da bo Dom posloval vse leto. Tako je mogoče letovati v Banjolah tudi v zimskem času.

Rezervacije so možne neposredno na recepciji Doma v Banjolah po telefonu št. 052-73-144 ali 73-124. Akontacija ob rezervaciji se vplača v znesku 1.000.000.– din, in jo nakažete na žiro račun št. 50101-678-49035 Mestni odbor ZZB NOV Ljubljana, Počitniški dom Banjole.

Možni so tudi vikend paketi za praznovanje 29. novembra in novoletni aranžma.

Obvestilo velja tudi vsem občanom, ki želijo letovati ob morju v zimskem času.

Občinski odbor ZZB NOV Ljubljana Moste-Polje

Izhodišča za izdelavo socialnega programa v naši občini

(nadaljevanje z 2. strani)

Odpira se osnovna dilema, če je planiranje v gospodarstvu prostovoljno in neobvezno, kateri so ti isti vzvodi, ki omogočajo družbenopolitični skupnosti, da lahko spozna, predvidi in ukrepa že prej, preden pride do ekonomskih in tehnoloških presežkov, stečajev oziroma zapiranja gospodarskih organizacij. Dejstvo je, da se po obstoječi zakonodaji družbenopolitična skupnost pojavi kot odgovoren činitelj šele takrat, ko pride do stečajev in perečih vprašanj nezaposlenosti. Poleg tega pa so vsi vzvodi razpršeni po različnih področjih in institucijah (od Samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje do socialnega varstva) in vsi ti delujejo le kot razdeljevalci, manj pa kot osnovni vzvodi za uresničevanje razvojno-socialnih programov.

Kaj storiti?

Prek delegatov in delegacij občinske in mestne skupščine je treba postaviti to dilemo pred Zbor občin in Zbor združenega dela republiške skuščine, da jo sistemsko razrešijo. V občini je treba kljub temu, da ni zakonske podlage za to, ponovno iskati oziroma spodbuditi vsa podjetja oziroma organizacije združenega dela, kakor tudi delovne skupnosti, da izdelajo program razreševanja tehnoloških in ekonomskih presežkov v svojih organizacijah.

II. Globalni problemi razvoja naše občine

1.

Močno, prekomerno onesnaženo okolje. Tako rekoč v centru občine, kjer so skoncentrirana stanovanjska naselja z več 10.000 prebivalci, se nahajajo predelovalna, kemična in gradbena industrija, Termoelektrarna-To-

plarna, Petrol, ranžirna postaja in tovarna postaja ŽG, BTC in še kaj. Tako okolje povzroča ne samo zdravstvena temveč tudi kričeča socialna vprašanja. Vemo namreč, da se iz Štepanjskega naselja izseljujejo, kakor tudi že iz Novih Fužin, socialno močnejši prebivalci, socialno nižji pa ostajajo. V hribovitih predelih naše občine, kjer pijejo vodo ljudje iz lokalnih vodnih virov, so ti pretežno nezdravi.

Kaj storiti?

Ze letos je treba v razvojnem planu občine in mesta zagotoviti izdelavo katastra onesnaževalcev vode, zraka in hrupa in na tej osnovi izdelati kriterije in merila za postopno zdravitve in bogatenje okolja. Izdelati moramo plan z nosilci in izvjalci, katere organizacije združenega dela oziroma podjetja bodo lahko izvršila sanacijo na obstoječi lokaciji, katere

pa bodo morale postopno spremeniti svojo lokacijo in določiti, do kdaj.

2. Druga osnovna značilnost naše občine je zastarela tehnologija in neustrezna struktura gospodarstva, ki veže nase pretežno nekvalificirane delavce. Zaskrbnjuje je, da v naši občini še vedno zaposlujejo pretežno nekvalificirane delavce. To vprašanje je pereče tudi na nekaterih področjih družbenih dejavnosti, kakor tudi v raznih strokovnih službah in upravah. Ta problem se še posebej zaostrojuje v tržni ekonomiji in že povzroča vse več problemov (Papirnica Vevče, gradbeništvo), na katere smo premalo pripravljene. Ker nimamo ustreznih podatkov nadaljnega razvoja gospodarstva v občini, predvidenih presežkov delavcev, koliko delavcev bodo prekvalificirali za lastne potrebe, koliko delavcev bo odveč in bodo iskali delo izven podjetja oziroma ustanove, koliko bodo odprli novih delovnih mest in podobno, smo v občini nemočni, tako da niti občina niti strokovne organizacije in zavodi ne morejo delovati preventivno.

Kaj storiti?

V razvojnih planih občine in mesta je treba priporočati vsem odgovornim v podjetjih in drugih organizacijah, da v lastno dobro vendarle analizirajo, ocenijo in pripravijo programe prekvalifikacij delavcev, napovejo številu delavcev, ki jih bodo morali sprostiti v svoji delovni organizaciji in pri tem navesti tudi, kakšno pomoč bi potrebovali tako od občine in mesta, kot tudi od ustreznih poklicnih institucij – Zavoda za zaposlovanje, šol ipd.

3.

V občini so številna večja nova »mlada« naselja, prav tako pa tudi »stara« in socialno šibka. Socialno stanje upokojencev je v nekaterih naseljih več kot zaskrbnjujoče. Številni upokojenci vzdržujejo z minimalno pokojnino tudi dve ali več oseb. Vse bolj pereče je tudi zdravstveno stanje starejših občanov. Delavec in upokojenec v mestnem središču živi mnogo težje kot v primestnem in vaškem, saj hrana, stanovanje, energija in drugo postajajo z vsakim dnem vse dražji. Pa tudi na podeželju, zlasti v hribovitih predelih, so med starejšimi kmeti pereči socialni pro-

blemi. V večjih novejših naseljih prevladujejo mlade družine. V Novih Fužinah še vedno nimajo urejenega otroškega varstva, jutri se bo že postavilo vprašanje prenatrpanosti osnovne šole. Tudi v drugih novih naseljih – v Štepanjskem naselju in Novih Jaršah – mladi nimajo skoraj nikakršnih prostorov za družabno in kulturno življenje, razvedrilo, šport in rekreacijo. V teh naseljih se tudi stalno povečuje mladinski kriminal.

Kaj storiti?

V sleherni krajevni skupnosti in občini je treba že v prihodnjem letu analizirati in oceniti stanje mladih in upokojencev in uskladiti prizadevanja tako v »preventivnem« kot v »kurativnem« pogledu vseh činiteljev v krajevni skupnosti in občini od družbenih organizacij in društev, samoupravnih organov v krajevni skupnosti in upravnih organov v občini ustreznih zavodov, kot tudi družbenopolitičnih organizacij.

4.

Nacionalna problematika je v naši občini zelo pestra. Med prebivalci je 20% občanov iz drugih republik in pokrajin, v posa-